

30.3.2021

Juvenes Translatores -kilpailun Suomen-voittajaksi Hanna Pörsti Tampereen yhteiskoulun lukiosta

Euroopan komission järjestämän vuotuisen Juvenes Translatores -käännöskilpailun tavoitteena on innostaa nuoria opiskelemaan kieliä ja antaa heille tilaisuus kokeilla kääntäjän työtä. Tämän vuoden kilpailutekstien teema oli ajankohtainen: miten voimme yhdessä selviytyä paremmin vaikeina aikoina. Kilpailun suomalaisvoittajaksi valittiin Tampereen yhteiskoulun lukiossa opiskeleva Hanna Pörsti.

Juvenes Translatores -kilpailu on suunnattu 17-vuotiaille toisen asteen opiskelijoille. Se järjestetään samaan aikaan kaikissa mukaan valituissa kouluissa eri puolilla EU:ta. Kilpailijat voivat valita käännöksensä kieliparin EU:n virallisten kielten joukosta. Mahdollisia kieliyhdistelmiä on yhteensä 552, ja tällä kertaa käytössä oli 150 eri kieliparia.

Euroopan komission kääntäjät valitsivat voittajat lähes 2 800 kilpailijan joukosta. Kustakin 27 EU-maasta valittiin yksi voittaja, ja lisäksi annettiin yhteensä 248 kunniamainintaa erityisen ansiokkaista käännöksistä. Vuoden 2020 kilpailun Suomen-voittajaksi valittiin Tampereen yhteiskoulun lukion toisella vuosikurssilla opiskeleva Hanna Pörsti.

Hannalle kieltenopiskelu on aina ollut hauskaa

Hanna opiskelee lukiossa suomea, englantia, saksaa ja venäjää sekä itsenäisesti viroa. Saksa on Hannalle hänen opiskelemistaan kielistä kaikkein rakkain. Osin rakkaus saksan kieleen on peräisin kotoa, sillä hänen äitinsä puhuu kieltä sujuvasti. Hanna on viettänyt perheensä kanssa aikaa Saksassa, ja hänellä on läheisiä saksalaisia ystäviä.

”Saksan lausuminen on ihan lempijuttuni. Harjoittelen kotona itsekseni saksan lausumista ja yritän koko ajan hioa sitä yhä timanttisemmaksi. Kuuntelen myös paljon syntyperäisten saksalaisten puhetta, jotta voin olla koko ajan tekemisissä oikein lausutun saksan kielen kanssa. Minulla on hyvin tarkka korva ja olen musikaalinen, joten kuulen hyvin, miten sanat oikeaoppisesti lausutaan”, Hanna kuvaa.

Kieltenopiskelussa kannattaa hänen mielestään lähteä liikkeelle siitä, että täyttää oman arkensa opiskeltavalla kielellä. Hän esimerkiksi kuuntelee saksalaista musiikkia, seuraa sosiaalisessa mediassa saksalaisia ja venäläisiä vaikuttajia ja katsoo mielellään elokuvia ja Youtube-videoita, sillä kuuntelemalla oppii kielen sanoja ja niiden lausumista.

”Olen aina pitänyt kieltenopiskelusta, koska se on superhauskaa. Minulla on kielipää ja olen hyvä kielissä. Myös meillä kotona on aina arvostettu kieltenopiskelua. Kun osaa maan kieltä, pääsee aivan eri tavalla sukeltamaan esimerkiksi saksalaiseen kulttuuriin ja ymmärtää saksalaisia ihmisiä. On mahtavaa, että minulla on saksalaisia ystäviä ja kontakteja, joihin pidän päivittäin yhteyttä. Kotona puhumme äidin kanssa huvin vuoksi saksaa vaikkapa ruokapöydässä”, Hanna kertoo.

”Valitettavasti minulla ei kuitenkaan ole Tampereella saksankielisiä ystäviä tai tuttavuuksia. Ylipäättään Suomessa on mielestäni tosi vähän mahdollisuuksia saksan kielen käyttämiseen, kun vertaa esimerkiksi joka suunnalta tulvivaan englannin kieleen. Saksan oppiminen on vaikeampaa, jos ei ole henkilökohtaisia kontakteja”, hän toteaa.

Kaverin kanssa Juvenes Translatores -kilpailuun

Hanna luki Juvenes Translatores -kilpailusta koulun tiedotteesta ja innostui kaverinsa kanssa osallistumisesta. Myös hänen saksanopettajansa vinkkasi kilpailusta ja kannusti osallistumaan. Koulussa järjestettiin kilpailusta kiinnostuneille alkuinfotilaisuus. Opettaja Maija Kokkosen mukaan osallistujia olisi ollut enemmän kuin kilpailuun oli rajatun osallistujamäärän takia mahdollista ottaa mukaan.

”Meillä on ollut tuuria, että olemme päässeet tänäkin vuonna osallistumaan kilpailuun, mutta myös ihan selkeää taitoa, joka on tuonut meille kilpailuvoiton molempina osallistumisvuosina. Viime vuoden kilpailunhan voitti koulumme opiskelija Hannes Karjalainen”, iloitsee Tampereen yhteiskoulun lukiossa ranskaa ja ruotsia opettava Maija Kokkonen.

Hanna ei lähtenyt kilpailuun voittoa tavoittelemaan vaan näki kilpailun uutena hauskana kokemuksena ja yhtenä mahdollisuutena päästä käyttämään saksan kieltä.

”Pohdin, valitsenko kilpailussa englannin vai saksan. Kun opettajakin rohkaisi valitsemaan jonkun muun kielen kuin englannin, valitsin harvinaisemman ja hyvin hallitsemani saksan käännöskieleksi. Uskoin myös, että pystyn kilpailemaan tasavertaisena englannista kääntävien rinnalla. Arvasin, että nauttisin tekstin kääntämisestä saksasta suomeksi. Lähdin täysillä mukaan ja päätin mennä ilon, en stressin kautta”, Hanna kertoo.

Hannan mielestä kääntäminen sujui tosi hyvin, eikä ongelmakohtia tullut. Tänä vuonna saksankielisen tekstin aiheena oli korona: miten se vaikuttaa ihmiseen ja millaisia tunteita se aiheuttaa. Teksti kertoi siitä, miten tästä edelleen vallitsevasta tukalasta tilanteesta ainoa mahdollinen pakokeino on, että teemme kaikki yhteistyötä ja uhraamme omasta arjestamme.

”Pystyin samaistumaan tekstin sisältöön ja tekstin kirjoittajan ajatuksiin erittäin hyvin, sillä olin itsekin pohtinut osin samoja asioita, mikä osaltaan helpotti kääntämistyötä ja kirjoittajan ajatusten sanoittamista suomeksi. Vaikeinta oli miettiä tekstin otsikko, jota ei voinut kääntää suoraan suomeksi. Löysin mielestäni hyvän tulkinnan, jota käytin otsikkona”, hän kertoo.

Koulussa kilpailuun oli valmistauduttu tekemällä käännösharjoituksia ja koekäännös, mistä Hanna koki olleen apua kilpailussa. Hanna oli harjoituksia tehdessään oivaltanut, että hänellä on kääntäjänä myös vapaus tuoda tekstiin ripaus omaa tulkintaansa sanatarkan kääntämisen sijaan.

”Minusta on upeaa syventyä tiettyyn tekstiin. Hienointa on mielestäni se, että kääntäjällä on vapaus tuoda myös hiukan omaa tulkintaansa tekstiin, mutta myös vastuu siitä, että tekstin sanoma välittyy ja sen tunne säilyy”, Hanna kuvaa.

Kielitaito on kuin laittaisi rahaa pankkiin

Hanna kokee, että kielitaito ja hänen osaamansa kielet ovat osa hänen identiteettiään. Hän uskoo, että kieltenopiskelun tuottaman ilon lisäksi kielitaidosta on hyötyä työhaussa. Hänen tulevaisuudensuunnitelmansa opintojen ja ammatin osalta eivät ole vielä aivan kirkastuneet, mutta se on varmaa, että hän haluaa työskennellä kielten parissa – tai ainakin hyödyntää monipuolista kielitaitoaan tulevassa ammatissaan.

”Tulevaisuudessa haluaisin opiskella vielä lisää kieliä. Ainakin ranska ja italia kiinnostavat kovasti ja ehkä myös japani, jos vain aikaa löytyy. Haluaisin työskennellä ulkomailla. Tykkään olla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa, minkä vuoksi työ esimerkiksi viestinnän parissa kiinnostaa. Kielten osaaminen on valtava valttikortti työmarkkinoilla. Nautin siitä, että saan oppia uutta ja huomata, että osaan ilmaista itseäni vieraalla kielellä ”, hän kertoo.

Hannan mielestä kieliä pitäisi ehdottomasti opiskella enemmän ja monipuolisemmin. Hän rohkaiseekin kieltenopiskelusta kiinnostuneita jatkamaan opiskeluaan ja suosittelee Juvenes Translatores -käännöskilpailuun osallistumista.

”Kieltenopiskelu on pääomaa tulevaisuutta varten – ihan kuin laittaisi rahaa pankkiin. Ehdottomasti kannattaa osallistua Juvenes Translatores -kilpailuun, sillä kilpailu oli todella hieno kokemus. Olen oppinut paljon itsestäni, kääntämisestä ja saksan kielestä. Se tosin harmittaa, ettemme Hanneksen kanssa pääse Belgiaan kilpailun voittajien palkintomatalle koronasta johtuvien rajoitteiden takia. Mutta sain Euroopan komissiosta ilahduttavan kirjeen, jossa kerrottiin, että pääsen tutustumaan komission ammattikäntäjiin ja heidän työhönsä”, Hanna kertoo.